

چکیده

در سال های اخیر، جمعیت قابل توجه کودکان بی سرپرست در ایران به عنوان یک معضل اجتماعی واضح می نماید و در سراسر دنیا با افزایش بی رویه این دسته از کودکان روبرو هستیم. کودکانی بی آنکه خود خواسته باشند قدم در جامعه ای می نهند که پذیرای آنها نیست. کودکان بی سرپرست، دوران کودکی خود را جدای از جامعه سپری می کنند و زمانی پا به عرصه جامعه می گذارند که مفهوم جدا از جامعه بودن، در ذهن آنها شکل گرفته شده است. بنابراین عدم توجه به آینده آنان می تواند شرایط خطرناکی را برای جامعه ما رقم بزند. بدین منظور ایجاد مراکزی برای نگهداری کودکان بی سرپرست، به گونه ای که استانداردهای لازم در آنها رعایت شده باشد، به شدت احساس می شود. اولین قدم، انتخاب سایت مناسبی است تا ارتباط لازم را با جامعه برقرار کنند. پژوهش های انجام شده نشان می دهد که طراحی مرکز نگهداری از کودکان بی سرپرست باید دارای تنوع و جذابیت باشد تا به ایجاد نشاط و ارتقای حس خلاقیت آنان منجر شود. ادبیات موضوع نشان می دهد که خلاقیت با تنوع محیط نسبت مستقیم دارد. به عبارت دیگر، تنوع و گوناگونی رنگ و محیط کالبدی بر فرایند خلاقیت تأثیر مثبت دارد و تنوع محیط منجر به تکامل تدریجی خلاقیت ذهنی می شود. بنابراین، می توان اصول طراحی را بر اساس ایجاد تنوع به گونه ای وضع نمود که از طریق افزایش کنجکاوی، تخیل و انگیزش کودک برای بازی های گروهی منجر به ارتقای خلاقیت کودک گردد. پیامدهای مثبت و سازنده ی خلاقیت، موجب افزایش انعطاف پذیری، ارتقاء سطح توانایی ها و قابلیت های یادگیری افراد می شود. روش تحقیقی که در این مقاله مورد استفاده قرار گرفته است، کاربردی مبتنی بر روش توصیفی- تحلیلی و ابزار گردآوری اطلاعات با استفاده از بانک های اطلاعاتی، مطالعات کتابخانه ای و مشاهده می باشد. نتایج حاصل از تحقیق حاضر در صدد دستیابی به ایده های طراحی برای کودکان بی سرپرست به ویژه برای رده سنی 6 تا 12 سال (پسران) در شهر رشت، با رویکرد ارتقای خلاقیت آنان است. هدف اصلی این پروژه نیز، به وجود آوردن فضایی اجتماعی، بانشاط و پویا برای کودکان است تا حس خلاقیت آنان را ارتقا بخشد. فضاهای طراحی شده در مرکز نگهداری از کودکان بی سرپرست بر اساس مطالعات و نیازهای کودکان و عوامل موثر بر رشد خلاقیت در کودکان می باشد.

کلمات کلیدی: کودکان بی سرپرست، خلاقیت، مرکز نگهداری